

Paweł Lis

Bochohnica, st. 33, gm. Kazimierz
Dolny, woj. lubelskie, AZP 75-76/262

Informator Archeologiczny : badania 27, 68-69

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WCZESNE ŚREDNIOWIECZE

Będzin, st. 2, Góra Zamkowa
 gm. loco, woj. katowickie
 AZP 97-48/15

Muzeum Zagłębia w Będzinie

Badania prowadziła mgr A. Rogaczewska. Finansowane przez Muzeum Zagłębia w Będzinie. Trzeci sezon badań. Osadnictwo wczesnośredniowieczne.

W 1993 r. przebadano 200 m² powierzchni stanowiska. Założeniem programowym było odejście w kierunku południowym i wschodnim od odkrytego w roku ubiegłym cmentarzyska. W części wschodniej majdanu, w obrębie wałów obronnych, wystąpiła niewielkiej miąższości warstwa po osadzie z materiałem prawie wyłącznie wczesnośredniowiecznym i młodszym. Było to spowodowane przypuszczalnym zdjęciem starszych warstw przy nadsypywaniu płaszczka wału w tym okresie.

Wykop w części południowej zawierał układ warstw o znacznej miąższości. Materiał zabytkowy z okresu wczesnego średniowiecza wystąpił tu do głębokości ok. 1 m od powierzchni ziemi i w wypełniku obiektu o bardzo ciemnej barwie, położonym na głębokości 1-1,6 m i częściowo ograniczonym układem potężnych głazów wapiennych, oraz w jego najbliższej okolicy. Obiekt miał ponad 2 m szerokości; długości nie udało się uchwycić ze względu na charakter przylegających partii terenu. Można przyjąć, że był to obiekt o przeznaczeniu mieszkalnym, być może półziemiankowy, którego konstrukcja naziemna nie zachowała się. Najstarszą ceramikę z tej części stanowiska datowano na wiek IX. Materiały wydzielone to noże, fragm. narzędzi i uzbrojenia, elementy odzieży, ozdoby.

Biskupin, st. 2a, gm. Gąsawa, woj. bydgoskie — patrz: neolit

Bochotnica, st. 33
 gm. Kazimierz Dolny, woj. lubelskie
 AZP 75-76/262

Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu
 Dolnym

Badania prowadził mgr Paweł Lis. Finansowane przez Kazimierską Fundację Ochrony Zabytków Archeologicznych i Przyrodniczych. Wczesnośredniowieczne cmentarzysko szkieletowe (XI-pocz. XII w.).

W październiku 1993 r. Muzeum Nadwiślańskie zostało powiadomione o przypadkowym odkryciu żelaznego miecza i licznych skupisk kości ludzkich w czasie prowadzenia prac ziemnych przy Szkole Podstawowej w Bochotnicy. W miejscu odkrycia miecza przeprowadzono badania o charakterze konserwatorskim.

Stanowisko położone jest u podnóża zbocza terasy wyższej doliny rzeki Bystra przecinającej Płaskowyż Nałęczowski, w odległości 1 km od jej ujścia do Wisły. Wykop o łącznej powierzchni 11 m² odsłonił 2 częściowo zniszczone groby szkieletowe, orientowane wzdłuż osi zachód-wschód.

Grób 1 zawierał szczątki mężczyzny głową zwrócone za wschód. Oprócz wcześniej wykopanego miecza zmarły wyposażony był w żelazny nóż z zachowanym miedzianym zakończeniem skórzanej pochewki oraz połówkę monety.

W grobie 2 pochowano kobietę z głową zwróconą na zachód. Z wyposażenia grobowego zachował się jedynie pierścionek wykonany ze srebrnego drutu techniką filigranu. W wypełnisku obu grobów wystąpiły nieliczne, drobne fragm. ceramiki wczesnośredniowiecznej. Poza jamami grobowymi, w warstwie podhumusowej obok analogicznego materiału zabytkowego wystąpiły również 2 odlupki z krzemienia czekoladowego, 2 fragm. ceramiki z wczesnej epoki żelaza oraz drobne fragm. ceramiki średniowiecznej i nowożytnej.

Układ stratyfikacyjny odkrytych obiektów pozwala stwierdzić, że oba groby pochodzą z tego samego horyzontu chronologicznego. Są one datowane przez: miecz należący do typu X. A.1 wg klasyfikacji R. E. Oakeshotta, którego chronologia na terenach Polski zamyka się w przedziale X-1. ćw. XIII w., oraz połówkę denara krzyżowego występującego w znaleziskach grobowych na ziemiach polskich głównie w 2. poł. XI i pocz. XII w. Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia oraz kontekst znaleziska, obiekty odkryte w Bochońnicy interpretować należy jako pozostałości wczesnośredniowiecznego cmentarzyska typu rzędowego, funkcjonującego w XI i na pocz. XII w.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Nadwiślańskim w Kazimierzu Dolnym.

Planowana jest kontynuacja badań.

Bogomice, st. 15, gm. Kotla, woj. łęknickie — patrz: młodszy okres przedrzymski — okres wpływów rzymskich

**Brańsk, st. I
gm. loco, woj. białostockie
AZP 45-83/1**

**Wojewódzki Konserwator Zabytków
Archeologicznych w Białymstoku**

Badania prowadziła mgr Urszula Stankiewicz. Finansowane przez Urząd Miasta w Brańsku i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku. Pierwszy sezon badań. Grodzisko (XII-XIV w.).

Badania prowadzono w związku z obchodami 500-lecia nadania Brańskowi praw miejskich w 1493 r. Celem ich było uściślenie chronologii oraz wstępne rozpoznanie układu osadniczego.

Stanowisko nr I — grodzisko, zwane „Zamczyskiem”, położone jest w obrębie miasta, na lewym brzegu rzeki Nurzec, w odległości 30-40 m na południowy wschód od wiośliczki Nurca i Bronki. W okresie II wojny światowej część wałów, pierwotnie pierścieniowatych, uległa zniszczeniu. Obiekt wykorzystano do celów wojskowych (miejsce strzelnicy). Obecnie wał otaczający majdan ma w przybliżeniu kształt litery „U” otwartej w stronę południowo-zachodnią. W okresie międzywojennym badania sondazowe prowadził tu R. Jakiłowicz, dokonując wstępnych ustaleń chronologicznych.

Prowadzone na przełomie maja i czerwca 1993 r. prace archeologiczne doprowadziły do rozpoznania 50 m² powierzchni stanowiska. Dwa wykopy o wymiarach 2,5 x 5 m założono w odległości 35-40 m na północny wschód od lewego brzegu Nurca, na terenie podmokłym między rzeką a grodziskiem. Wykop trzeci usytuowano na przypuszczalnej zewnętrznej krawędzi nie istniejącego w tym miejscu wału grodziska.

W wykopach założonych w obniżeniu, na głębokości 31-36 cm od powierzchni darni, odsłonięto konstrukcje słupowe zniszczonego w tym miejscu pomostu o zachowanej szerokości 210-240 cm. Odkryto 2 rzędy (równoległych do siebie) pionowo wbitych słupów oraz drobne fragm. dranic i bierwion różnej wielkości z poziomej konstrukcji pomostu. Pale wykonano głównie z cząstek pni dębowych, natomiast konstrukcje poziome z różnych gatunków drzew liściastych (np. wiąz, brzoza) i iglastych (sosna).